

ZARZĄDZENIE

Dnia 8 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w przedmiocie wniosku o wznowienie z urzędu postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 października 2024 r., sygn. akt II AKzw 1943/24, utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 19 sierpnia 2024 r., sygn. akt VI Kow 1780/24/wz o odmowie udzielenia mu warunkowego przedterminowego zwolnienia,

zarządził:

odmówić przyjęcia wniosku skazanego A. D. o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 października 2024 r., sygn. akt II AKzw 1943/24, utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 19 sierpnia 2024 r., sygn. akt VI Kow 1780/24/wz, o odmowie udzielenia mu warunkowego przedterminowego zwolnienia, jako niedopuszczalnego z mocy ustawy.

UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 6 maja 2025 r., zatytułowanym „skarga”, skierowanym do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, skazany A. D. wystąpił z wnioskiem sygnalizującym wystąpienie w sprawie o sygnaturze akt II AKzw 1943/24 zakończonej postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 października 2024 r., utrzymującym w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w

Gdańsku z dnia 19 sierpnia 2024 r., sygn. akt VI Kow 1780/24/wz o odmowie udzielenia A. D. warunkowego przedterminowego zwolnienia, uchybienia należącego do katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. W uzasadnieniu pisma wskazał, że z powziętych przez niego informacji wynika jakoby SSA X.Y. rozpoznający jego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 19 sierpnia 2024 r., sygn. akt VI Kow 1780/24/wz był wadliwie powołany („nieuprawniony do orzekania”, „nominowany przez neo-KRS”). W związku z powyższym („brakiem praworządności”) wniósł o przyznanie 20.000 zł zadośćuczynienia i uznanie jego skargi w całości (*k. 3-4 akt*). Nadto, w drugim piśmie datowanym na 6 maja 2025 r., zatytułowanym „wniosek”, skierowanym również do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, skazany wniósł o zwolnienie z opłaty „za rozpatrzenie skargi w sprawie Neo-Sędziego” (*k. 2 akt*). Oba te pisma wraz z aktami sprawy VI Kow 1780/24/wz Sąd Apelacyjny w Gdańsku przesłał do Sądu Najwyższego w dniu 27 maja 2025 r. (prezentata) jako stanowiące sygnalizację mogącą uzasadniać wznowienie z urzędu postępowania prawomocnie zakończonym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego z uwagi na ewentualne zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej (*k. 1 akt*).

Pisma te uruchomiły przeprowadzanie czynności z urzędu, a więc wszczęcie w sprawie postępowania. W przypadku potwierdzenia istnienia tego rodzaju uchybienia, mogłoby dojść do wznowienia postępowania z urzędu, gdyż wznowienie postępowania karnego na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. z powodu wystąpienia jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k., może nastąpić tylko z urzędu (por. uchwałę SN z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 6, poz. 48).

Procesowe weryfikowanie istnienia podstaw wznowienia postępowania z urzędu zaktualizuje się jednak dopiero wtedy, gdy zostanie stwierdzone, iż postępowanie poprzedzające wydanie orzeczenia w ogóle podlega wznowieniu, a więc stanowi "postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem" w rozumieniu art. 540 § 1 k.p.k. Takim postępowaniem jest wyłącznie tego typu postępowanie, które cechuje się przymiotem definitywnego zamknięcia (rozpoznania) danej kwestii i przez to mające cechy trwałości (zob. postanowienia

SN: z dnia 25 kwietnia 2019 r., II KO 4/19, Lex nr 2653090; z dnia 3 września 2015 r., V KO 43/15, Lex nr 1783194).

Do tej kategorii nie zaliczają się postanowienia wydane w postępowaniu prowadzonym w przedmiocie odmowy udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia, które nie mają trwałego charakteru. Nie prowadzą one do trwałej transformacji sposobu czy trybu wykonania kary. Wprawdzie; co oczywiste, odmowa udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia ma negatywne konsekwencje dla sfery wolności osobistej skazanego, nie zmienia to jednak faktu, iż rozstrzygnięcie to nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie karne w zakresie odnoszącym się do odpowiedzialności karnej [...], gdyż takim orzeczeniem jest prawomocny wyrok skazujący (tak np. postanowienie SN z dnia 15 marca 2017 r., IV KO 104/16, Prok.i Pr.-wkł. 2017/5/20, KZS 2017/5/48, LEX nr 2307093 czy z dnia 10 marca 2021 r., III KO 10/21, LEX nr 3252609). W dowolnym momencie skazany może ponowić wniosek o udzielenie warunkowego przedterminowego zwolnienia. Zatem orzeczenie wydane w tej sprawie nie rozstrzyga nieodwołalnie w tej materii i dlatego w tego rodzaju sprawach postępowanie nie może być wznowione, zaś wniosek o wznowienie postępowania nie może być w tych sprawach skutecznie złożony. Analogiczny pogląd wyraziła najwyższa instancja sądowa w sprawach zakończonych postanowieniem o odroczeniu wykonania kary albo o odmowie jej odroczenia (zob. postanowienie SN z dnia 8 kwietnia 2016 r., II KO 7/16 i wskazana tam literatura).

Zgodnie z art. 530 § 2 k.p.k. prezes sądu, do którego wniesiono kasację, odmawia jej przyjęcia także wówczas, gdy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 429 § 1 k.p.k., a więc w sytuacji, gdy środek odwoławczy jest niedopuszczalny z mocy ustawy. Przepis ten znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu wznowieniowym. Oznacza to, że prezes sądu (przewodniczący wydziału, upoważniony sędzia) odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania m. in. wówczas, gdy jest on w ogóle niedopuszczalny. Przed przystąpieniem do merytorycznego rozpoznania wniosku zbadać bowiem wpierw należy, czy omawiany wniosek w ogóle przysługuje. Jeżeli nie jest on dopuszczalny, to nie podlega przyjęciu.

Wobec powyższego należało odmówić przyjęcia osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania jako niedopuszczalnego z mocy ustawy, nie odnosząc się do merytorycznej oceny zasadności podniesionego we wniosku zarzutu i wniosku, gdyż w realiach procesowych sprawy byłoby to bezprzedmiotowe.

[J.I.]

[r.g.]